

INTERPELLATIE VAN DE DRIE VAN'S, nl de volksvertegenwoordigers Aloïs van de Vyvere, Alfons van de Perre en Frans van Cauwelaert, als zodanig bekend gebleven sedert hun gezamenlijke interpellatie, die de naam heeft gekregen van Vlaamsche Interpellatie of Interpellatie van de Drie Van's. Na weigering van verzending via de post van Rodenbachs gedichten, antwoordde minister J. Renkin op een vraag van Van de Perre op 9 april 1919, dat hier geen kwestie was van een ministerieel verbod, maar dat het een gevolg was van een optreden van de militaire veiligheidsdienst, die aan het bestuur der posterijen een lijst had meegedeeld van gevaarlijke boeken (met behalve van Rodenbach ook nog sommige werken van Gezelle, Hullebroeck, Streuvels, Paul Frédéricq, A. Vermeulen en T. Bergmann). Dit werd de aanleiding tot bovengenoemde interpellatie aan de regering „over de handelingen van het Bestuur op taalgebied en over de inzichten van de Regeering betreffende de toepassing der taalgelijkheid, in de troonrede beloofd”. De besprekingen vonden plaats op 14, 15, 21 en 22 mei 1919. Om elk mogelijk misverstand te vermijden spraken de interpellanten in het Frans. Als eerste kwam Van de Vyvere aan de beurt, die een uiteenzetting gaf van het Vlaams programma volgens het tijdens de oorlog geformuleerde Minimumprogramma; ook de misstanden aan het front werden door hem aangeklaagd. Dit laatste gebeurde vooral door dokter A. van de Perre, die schokkende feiten aan het licht bracht, wat tot talrijke incidenten („Ge zijt een ophitser”, „Volkomen vals”, „Er zijn geen Vlaamse grieven”, enz.) leidde. Als derde spreker behandelde Van Cauwelaert de praktijken van de Belgische veiligheidsdienst, o.m. ook over de hetze vanwege zijn zgn. Engels Memorandum (z. Cauwelaert, Frans van). Met dit al werd de interpellatie een uitvoerige goed gedocumenteerde aanklacht „van de moedwillige vijandschap der openbare diensten tegenover de taal van het Vlaamsche volk en haar verdedigers, zoowel vroeger aan het front als nu in het bevrijde land” (Basse).

Behalve van de Vlaamsgezinden in de eigen partij kregen de Drie Van's weinig steun, zodat een vage regeringsgezinde motie een ruime meerderheid kreeg (77 stemmen voor, 44 tegen, 11 onthoudingen). Wel had de interpellatie bij de openbare mening een grote weerklank gevonden en was ze een stimulans geworden voor de moeizaam herlevende naoorlogse V.B.

BRONNEN: *Parlementaire Handelingen, Kamer van Volksvertegenwoordigers*, op datum 14-15 en 21-22 mei 1919; ook apart uitgegeven in brochurevorm: *De Vlaamsche Interpellatie. Redevoeringen van A. Van de Vyvere, A. Van de Perre en F. Van Cauwelaert. 14-15-21-22 Mei 1919* (1919; ook in het Frans heruitgegeven).

LITERATUUR: M. Basse, *De Vlaamsche Beweging van 1905 tot 1930*, II (1933, p. 41-50); - H.J. Elias, *Vijsfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914/1939*, I (1969, p. 256-259).

REGINALD DE SCHRYVER

ISACKED - Karel van hietonieuwe iemiet (Maacke